

Nota van B&W

Onderwerp Hartveilige gemeente

Portefeuillehouder Raymond van Haeften

Collegevergadering 6 augustus 2018

Inlichtingen C.O.A. van de Vijver - Guldenmund (+31235674294)

Registratienummer 2018.0050743

Inleiding

Hoe gezond of sportief je ook leeft, een hartaanval kan iedereen treffen, jong of oud, leeftijd speelt geen rol. Hulp binnen 6 minuten is dan van levensbelang (informatie en norm van de Hartstichting en STAN - Voormalig Hartveilig wonen, staat voor Standby to Help) en redt levens. Steeds meer gemeenten raken van deze noodzaak doordrongen en nemen maatregelen om deze zogenaamde 6 minuten zones te verwezenlijken door middel van het plaatsen van Automatische Externe Defibrillators (AED's) en de inzet van burger hulpverleners.

Ook binnen onze gemeente leeft de noodzaak van AED's en burgerhulpverlening. Vanwege de regelmatige aanvragen van inwoners en professionele organisaties en de signalen vanuit het gebiedsmanagement en veiligheid willen we maatregelen nemen om binnen 5 jaar te komen tot een dekkend netwerk van voldoende AED's en burgerhulpverleners om zo een hartveilige gemeente te worden. Het doel is om binnen 6 minuten hulp te kunnen bieden bij een calamiteit, door middel van reanimatie en met behulp van een AED.

Dit willen we doen door ons aan te sluiten bij STAN en te komen tot een integraal gedragen uitvoeringsplan om dit voor nu en in de toekomst te borgen. We doen dit door middel van een opstartfase en een implementatiefase. In deze nota nemen we een besluit over de opstartfase. Het plan gaat uit van de nieuwe gemeente in 2019 en dekt daarmee het gebied van Haarlemmermeer en Haarlemmerliede en Spaarnwoude. Waar Haarlemmermeer staat wordt dus de hele gemeente bedoeld zoals die in 2019 een feit is.

Probleemstelling en noodzaak

In Haarlemmermeer zijn er al enkele jaren organisaties (professioneel en vrijwilligers) en inwoners die zich inzetten om 6 minuten zones, AED's en burgerhulpverleners te realiseren. Een aantal initiatieven hebben wij in het verleden ook gesubsidieerd. Door die inzet zijn er op verschillende plaatsen AED's en burgerhulpverleners beschikbaar. Zie bijlage 1 voor een overzicht van bekende initiatieven binnen de gemeente (Stand van zaken mei 2018) en bijlage 2 voor het huidige aantal geregistreerde AED's en burgerhulpverleners.

Wij onderschrijven de noodzaak van AED's en burgerhulpverlening en hebben om die reden recent bij de twee plassen in Haarlemmermeer (Toolenburg en het Haarlemmermeerse bos) in totaal 4 AED's geplaatst. Daarnaast zijn alle voertuigen van team Handhaving en toezicht voorzien van een AED en worden de handhavers tijdens hun werktijd gevraagd gehoor te geven aan een AED-alarmering.

Momenteel hebben wij onvoldoende zicht op de verschillende initiatieven, en geen mogelijkheden om deze activiteiten te financieren of te ondersteunen, terwijl deze initiatieven gebaat zouden zijn bij de continuïteit en ondersteuning. Daarnaast zijn er nog meer kansrijke verbindingen mogelijk tussen Openbare Orde en Veiligheid (OOV), Gebiedsmanagement (signalen vanuit de inwoners), recreatiebeleid, Sociaal Domein en Stevige Sociale Basis (Meer voor elkaar in de Buurt en burgerinitiatieven). Onze ambitie is om van de huidige fragmentarische inzet, door sturing en ondersteuning door de gemeente, tot een zoveel mogelijk dekkend geheel te komen.

Doelstelling

Omdat hulp binnen 6 minuten cruciaal is bij een hartstilstand en levens redt is onze hoofddoelstelling:

“Als gemeente zoveel mogelijk voldoen aan de norm van 6 minuten zones”. Hierbij streven we naar 80% dekking in december 2022.

Aanpak

Om onze doelstelling te kunnen bereiken hebben we voldoende 24 uur beschikbare AED's en voldoende goed opgeleide burgerhulpverleners nodig. Bovendien moet de huidige fragmentarische inzet omgezet worden naar een integrale en duurzame aanpak.

We hebben onderzocht hoe we dit het beste kunnen realiseren. Hier hebben we drie scenario's voor uitgewerkt: 1. een trekkersrol voor de gemeente, 2. de trekkersrol beleggen bij maatschappelijke organisaties waar we al mee samenwerken en 3. aansluiten bij STAN. Gezien de omvang van dit project en het belang van een dekkend en duurzaam netwerk hebben wij besloten om ons aan te sluiten bij STAN om de uitvoering te realiseren. Zij hebben hier ervaring mee en dit project in meerdere gemeenten uitgerold. Bovendien verzorgt STAN ook het alarmeringssysteem in de Veiligheidsregio Kennemerland. In dit scenario is er uniformiteit in de aanpak en wordt de aanpak geborgd.

Achtergrond en werkwijze STAN

STAN richt zich op het alarmeren van vrijwilligers in de directe omgeving van een persoon die geconfronteerd wordt met een acute circulatiestilstand. STAN inventariseert, organiseert en registreert de burgerinitiatieven.

Begin 2014 is de Regionale Ambulance Voorziening (RAV) Kennemerland van start gegaan met de operationalisering van een voor de publieke gezondheid belangrijk netwerk van reanimatie. De RAV heeft destijds gekozen voor het systeem Hartveilig wonen. Hartveilig wonen is een systeem waarin goed geschoolde vrijwilligers en AED's kunnen worden geregistreerd. Wanneer de meldkamer van 112 een vermoeden van een circulatiestilstand heeft, alarmeert de meldkamer de ambulance en tegelijkertijd een tiental vrijwilligers dat in de buurt van het slachtoffer woont en/of werkt. Deze vrijwilligers ontvangen een sms- of een App-bericht met daarin de locatie van het slachtoffer en/of de plek van de dichtstbijzijnde AED die opgehaald moet worden. De eerst ter plaatse aangekomen vrijwilliger verleent acute hulp totdat het ambulancepersoneel dit overneemt, al dan niet met ondersteuning van andere ter plekke gekomen collega-vrijwilligers (Memo GGD Kennemerland Stand van zaken burgerhulpverlening / AED, april 2018).

Inmiddels is het alarmeringssysteem Hartveilig wonen samengegaan met het alarmeringssysteem “Hartslag.nu” en heten ze STAN.

Aansluiten bij STAN

STAN kan onze gemeente volledig ontzorgen en zorgen voor de invoering van het project, het verzorgen van een voorlichtingsbijeenkomst, het oprichten en begeleiden van een lokale

AED-werkgroep, het werven van vrijwilligers, het in kaart brengen van beschikbare AED's op straat - of wijkniveau en het organiseren van de nazorg. Ook kunnen ze zorgen voor het realiseren van een gemeente dekkend AED-netwerk (plaatsen van 24 uren AED's met buitenkasten).

Start project

Samen met de gemeente Haarlemmermeer sluiten wij ons in 2018 aan bij STAN voor een project van 5 jaar. We starten in de tweede helft van 2018 en evalueren na het eerste projectjaar, in de tweede helft van 2019. STAN zorgt voor een startbijeenkomst en helpt met de oprichting van een lokale AED werkgroep.

We zorgen voor een integraal gedragen plan van aanpak, waarin we binnen vijf jaar gefaseerd komen tot 6 minuten zones in de gemeente. We werken hierbij nauw samen met de bestaande organisaties en betrekken de bestaande initiatieven. We hebben dit jaar (2018) budget voor de aanschaf van 16 AED's en buitenkasten. Deze worden, tijdens het eerste projectjaar, geplaatst op plekken waar dit het hardst nodig is. Deze prioritering bepalen we op basis van de locaties van het huidige aantal AED's en burgerhulpverlening (in welke gebieden zijn deze het minst aanwezig, op welke plekken is er wellicht verouderd materiaal) en de aanrijtijden van de ambulance (in welke gebieden duurt dit het langst). Daar waar mogelijk sluiten we aan op reguliere processen van de meldkamer en ambulancedienst. Daarnaast kijken we naar het verschil tussen dichtbevolkte en dunbevolkte gebieden. Ook starten we met het actief werven van burgerhulpverleners.

Onze ambitie in dit eerste projectjaar is om op 16 plekken waar dit het hardst nodig is 24 uren AED's en buitenkasten te plaatsen. Om onze hoofddoelstelling te kunnen behalen is het echter belangrijk om voldoende AED's en buitenkasten te plaatsen voor heel de gemeente. De verwachting van STAN is dat we in totaal 59 AED's en 71 buitenkasten nodig hebben (er van uitgaande dat 20 van de huidige AED's bruikbaar zijn). Na de evaluatie van het eerste projectjaar volgt er een voorstel om dit te realiseren, zodat hier, naar verwachting, in 2019 een besluit over genomen kan worden.

Middelen

In de tweede helft van 2018 sluiten we ons samen met de gemeente Haarlemmermeer aan bij STAN en starten we met het vijfjarige project. De kosten in 2018 bedragen € 80.500,-.

De kosten voor 2018	
Omschrijving	Kosten
Eenmalige projectkosten	€ 28.886,-
16 AED's en plaatsing en aanschaf 16 buitenkasten.	€ 42.254,-
Nazorg (op basis van 1560 burgerhulpverleners)	€ 9.360,-
Totaal	€ 80.500,-

De dekking van dit voorstel is in de Voorjaarsrapportage 2018 van de huidige gemeente Haarlemmermeer verwerkt vanuit extra middelen voor de stevige sociale basis binnen programma 'Maatschappelijke Ontwikkeling', beleidsdoel A: Inwoners ervaren zo min mogelijk sociale- en gezondheidsproblemen en ontwikkelen een verantwoorde leefstijl van de Programmabegroting 2018-2021 van de gemeente Haarlemmermeer.

Participatie en Communicatie

Wij communiceren tijdig naar de inwoners over de deelname aan het project STAN en het belang van geschoolde AED-burgerhulpverleners. We betrekken lokale organisaties vanaf de start bij het project.

We weten dat dit thema maatschappelijk speelt, wij krijgen de afgelopen jaren verschillende signalen vanuit de samenleving en maatschappelijke partijen, diverse subsidieaanvragen en signalen vanuit gebiedsmanagement.

Gevolgen voor herindeling Haarlemmermeer - Haarlemmerliede en Spaarnwoude (preventief toezicht/beleidsharmonisatie)

De beslispunten van dit voorstel vallen niet onder het preventief toezicht in het kader van de samenvoeging, omdat met de financiële gevolgen rekening is gehouden in de vastgestelde en goedgekeurde programmabegroting.

Deze nota leggen wij voor aan de colleges van Haarlemmermeer en Haarlemmerliede en Spaarnwoude.

Besluit

Op grond van het voorgaande hebben wij besloten om:

1. In 2018, samen met de gemeente Haarlemmermeer, te starten met het project hartveilige gemeente Haarlemmermeer;
2. Ons, samen met de gemeente Haarlemmermeer, aan te sluiten bij STAN;
3. deze nota ter informatie te zenden aan de raad.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude,
de secretaris,

Fred Koot

b.c.

Pieter Heiligers

Bijlage(n)

- Bijlage 1: bestaande initiatieven
- Bijlage 2: huidig aantal geregistreerde AED's en Burgerhulpverleners

Bijlage 1: Bestaande initiatieven

Bijlage 1	Bestaande initiatieven	Wat is er nog nodig? / wat moeten we nog uitzoeken?
Trainingen	Maatvast organiseert trainingen, en de gemeente krijgt verschillende subsidieaanvragen voor trainingen	Structurele oplossing/ trainingen, overzicht van alle trainingen, goede communicatie en werving, voldoende zodat we het minimum van 1535 getrainde vrijwilligers komen.
Alarmering	De Veiligheidsregio Kennemerland (VRK) betaalt de licentiekosten om het alarmeren van burgers (vrijwilligers) mogelijk te maken. De rol van de VRK is het mogelijk maken van deze alarmering, dit doen zij omdat zij het een belangrijk aanvulling vinden op de ambulancezorg.	
6 minuten zones in heel Haarlemmermeer	Stichting AED heeft dit in Nieuw-Vennep proberen op te zetten en Maatvast in Lisserbroek. Nog niet bekend of dit ook toereikend is. De AED's zijn niet allemaal 24/7 beschikbaar.	Onderzoeken hoe het gesteld is met de aanrijdtijden van de ambulance en welke gebieden nog AED's en burgerhulpverlening nodig heeft (dus waar is nu nog niks of weinig) en waar dit het hardst nodig is en dan daar beginnen. Positie en consequentie van dubbeldorpen nog uitzoeken.
Professionele organisaties/ actieve/ belangrijke spelers	Stichting AED in nieuw Vennep, netwerk in Nieuw-Vennep opgezet. Maatvast, pilot in Lisserbroek gedraaid, plan om in al hun accommodaties AED's beschikbaar te stellen en naar buiten te plaatsen. En een plan om inwoners op te roepen voor burger hulpverlening en zich aan te melden bij STAN als vrijwilliger.	Meer zicht hebben op de partijen die er zijn en de partijen waar we gebruik van zouden kunnen maken. Een integrale aanpak van verschillende clusters binnen de gemeente. Zoals Samenleving, OOV en Gebiedsmanagement. Het biedt Kansen als we deze partijen erbij betrekken: Meerwaarde Winkeliersverenigingen Sportverenigingen EHBO-verenigingen Huisarts What's app inwoners

		Vrijwillige brandweer/ first responders. Dorps- en wijkraden Bedrijven en horecavoorzieningen Bedrijfshulpverleningsplan organisatie BHV
--	--	--

Bijlage 2: Huidig aantal geregistreerde AED'S en burgerhulpverleners

Plaats	Aantal burgerhulpverleners	Aantal AED's	Waarvan 24/7	Aantal 24/7 AED's benodigd
Haarlemmerliede	1			1
Halfweg	25	1		2
Spaarndam-Oost	31			2
Spaarnwoude				1
Totaal	57	1	0	

Plaats	Aantal burgerhulpverleners	Aantal AED's	Waarvan 24/7	Aantal 24/7 AED's benodigd			
Aalsmeerderbrug	18			1			
Abbenes	17			1			
Badhoevedorp	63	3	Nieuwmeerdijk 294	6			
Beinsdorp	7			1			
Buitenkaag	5			1			
Burgerveen	5	1		1			
Cruquius	2			1			
Hoofddorp	543	21	Van der Burchstraat 40 / Kruisweg 1043 / Hof van Pampus	27			
Lisserbroek	67	3	Gansoord 58 / Krabbescheerstraat 1	2			
Nieuwebrug	1			1			
Nieuw-Vennep	290	12	Sapporodreef 20 / Dotterbloemstraat 2 / Wemmingen 44 / Eugenie Previnaireweg 19 / Uweg 1612	9			
Oude Meer		1					
Rijsenhout	27	1		2			
Schiphol	2	1		1			
Vijfhuizen	37	3	Kromme Spieringweg 436	3			
Weteringbrug	16			1			
Zwaanshoek	17			1			
Zwanenburg	48	1		5			
TOTAAL	1165	47	12	65			